

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 11 juni. Eene dame te Milaan, die, in verstandhouding met haren minnaar, bij haren echtgenoot wapenen heeft doen verbergen en hem vervolgens aangeklaagd (waarop hij door den krijgsraad ter dood zoude veroordeeld worden), werd, toen de valsche aanklagt aan den dag kwam, tot 8 jaren gevangenisstraf en haar minnaar tot 8 jaren zware gevangenisstraf veroordeeld.

— Uit Weenen meldt men, dat tot den gewichtigen maatregel van de opheffing der tolgrenzen tusschen Hongarije en Oostenrijk, thans door den ministerraad besloten is en hij eerstdaags afgekondigd zal worden.

— De gevolmagtigden voor het Staten-congres, hier op dit oogenblik tegenwoordig, zijn de volgende: Voor Oostenrijk, graaf von Thun-Hohenstein; voor Pruisen, de heer Mathis; voor Beijeren, generaal von Kytlander; voor Saksen, de minister van Staat, v. Nostitz und Jänkendorf; voor Hannover, de heer Detmold; voor Wurtemberg, de heer von Reinhardt; voor Baden, de heer von Porbeck; voor Keurhessen, de staatsraad von Baumbach; voor het Groothertogdom Hessen, de heer Hallwachs; voor Holstein en Lauenburg, de heer von Bulow; voor Luxemburg en Limburg, de heer von Scherff; voor de Saksische en Thüringsche staten, de heer von Seebeck; voor Brunswijk en Oldenburg, de heer Liebe; voor Nassau, de heer Bertram; voor Mecklenburg-Schwerin, de heer von Bulow; voor Mecklenburg-Strelitz, de heer von Oertzen; voor Lippe Schaumburg, de heer Strauss; voor Hessen-Homburg de heer von Holzhausen; voor Hamburg, dr. Lappenberg; voor Bremen, de heer Smidt; voor Lubeck, de heer Elder; voor Frankfort, de heer Harnier.

Berlijn, 10 juni. Volgens tijdingen uit Berdjiczow in Lithouwen heeft in die stad een vreeselijke brand plaats gehad, waardoor tusschen de 2000 en 2500 huizen zijn in de asch gelegd. De ramp heeft het armoedigste gedeelte der bevolking getroffen en het duizende menschen zijn daardoor van dak en bezittingen beroofd geworden.

— Een oud, reeds onder Wilhelm I voorkomend doch verouderd gebruik, laat het heffen toe van eene buitenwone belasting bij het huwelijk van eene Prinses van het Koninklijk Huis. Men meende, dat in eenen constitutioneelen staat, waar de belastingen door de Kamers moeten goedgekeurd worden, eene zoodanige, die bovendien reeds onder Wilhelm III niet meer geheven is (zij werd namelijk kwijtgescholden) geheel in het vergeetboek geraakt was; dit is echter zoo niet; want een door den minister-president gecontrasigneerd en den 5den dezer uitgevaardigd Koninklijk besluit, ontslaat ook bij gelegenheid van het onlangs voltrokken huwelijk van Prinses Charlotte, »de van ouds gebruikelijke prinsessen-belasting, onder voorbehoud van het regt voor toekomstige gevallen.»

— De constituering van het vorsten-collegie zal den 12den dezer plaats hebben. Met uitzondering van de beide Hessen zijn nu alle staten der Unie daarin vertegenwoordigd.

Berlijn, 11 juni. Van eene geloofwaardige zijde berigt men, dat ook voor Mecklenburg-Schwerin de benoeming voor het vorsten-collegie in den persoon van den tegenwoordigen gevolmagtigde in den raad van bestuur, den heer v. Schack, heeft plaats gehad.

Weenen, 9 juni. Naar Italië is in den laatsten tijd weder versterking van troepen en amunitie gezonden. Men brengt deze kostbare maatregelen in verband met de geruchten van opstanden op onderscheidene punten van Italië.

— Volgens de jongste berigten uit Rome heerschte aldaar zoowel als in den geheelen Kerkelijken Staat eene zeer neerslagtige stemming en bevond zich ook de Pauselijke regering in groote verlegenheid. — Te Civita-Vecchia had men den 1sten juni nog geen berigt ontvangen van de aankomst der Engelsche vloot te Napels, alwaar zij verwacht werd. Men zeide, dat zij op Malta levensmiddelen ingenomen had.

— Volgens de loopende geruchten zou de regering thans voornemens zijn, bij de reorganisatie van Hongarije en Italië, het stelsel van centralisatie tot in zijne uiterste consequentiën door te zetten, en de bij de constitutie van 4 maart aan de lands-besturen verleende regten, zooveel mogelijk in te krimpen.

Stettin, 10 juni. De thans hier aanwezige zending Gutzlaff heeft heden, vóór beurstijd, aan eene vergadering over kooplieden een klein résumé der handelsaangelegenheden van China voorgedragen. De handelstoestand in China is volgens hem zeer geschikt om aan Deutsche producten en fabrikaten en over het algemeen aan den Deutschen handel een ruim veld te openen. De heer Gutzlaff poogde de ondernemende kooplieden van Stettin op te wekken, om met vereende krachten en geldmiddelen verbandingen met China aan te gaan en door middel van kundige en solide agenten den verkoop der van hier te verzenden koopgoederen daar te lande, te doen voorbereiden.

ENGELAND.

Londen, 11 juni. Door de houders van Spaansche

obligatiën is gisteren, onder voorzitterschap van den baron von Rothschild, eene vergadering gehouden, om te beraadslagen over het doen van stappen bij het Spaansch gouvernement, tot het bekomen van eene regeling der schuld. De baron heeft betoogd, dat het juist thans het oogenblik was, om zoodanigen stap te doen, omdat de tegenwoordige Spaansche ministers zich langer aan het roer van staat bevonden, dan men zulks sedert jaren van ministers gewoon is. — Na eenige discussiën is besloten het comité te magtigen, met het Spaansch gouvernement te onderhandelen op den grondslag van ongeschonden behoud van het kapitaal, te weten 100 I. ten honderd voor den schuldbrief, en 50 I. voor de tien jaren dividenden, den 1sten november 1850 te vervallen, en om, uithoofde van de politieke en financiële moeilijkheden, met welke Spanje tot hiertoe te worstelen heeft gehad, zich voor het vervolg te vergenoegen met een gematigd dividend, zoodanig te verhoogen, als men zou kunnen overeenkomen.

Londen, 12 juni. De Courier and Enquirer van New York behelst de volgende bijzonderheden omtrent de expeditie tegen Cuba.

Bij hunne ontschepping te Cardenas werden de expeditionnaire troepen van Lopez met eene hagleit van kogels en andere projectielen van boven van de huizen, uit de vensters en op de heeken der straten begroet. De kolonels Wheat en O'Faraa werden, schoon niet doodelijk, gewond.

De aanvallers beantwoordden het vuur en het gevecht duurde langer dan eene uur, toen eene witte vlag op het paleis van den gouverneur werd uitgestoken. Weldra begonnen de bewoners het vuur op nieuw en staken de soldaten van Lopez het huis in brand. De gouverneur moest zich overgeven met de personen van zijn gevolg, ongeveer een honderdtal, die in eene kaserne werden opgesloten.

Honderd vijftig galeiboeven werden losgelaten, en Lopez was tot aan den avond meester van de stad. Lopez en zijn staf, benevens 25 man onder bevel van eene officier, keerden aan boord van de stoomboot Creole terug.

Toen dit een en ander voorviel kwamen 200 man lansiers te paard aan, die gedurende langer dan een uur den strijd hervatden, en een waaialtal der aanvallers, waaronder verscheidene officieren, doodden.

De galeiboeven die door Lopez losgelaten waren, weigerden zelve zich met hem te vereenigen, en hij moest zich haasten hen weder intescheppen, in tegenwoordigheid der menigte die toestroomde om hen te bestrijden. Van den anderen kant hadden alle vreemdelingen te Havana gevestigd, met uitzondering der Amerikanen, vrijwillig hunne diensten aan den Spaanschen gouverneur aangeboden.

Lopez is slechts 16 uren in het bezit van Cardenas gebleven, dat is tot op het oogenblik der aankomst van de troepen die van Matanzas waren afgezonden. De aanvallers zouden 30 en de Spanjaarden 90 à 150 dooden en gekwetsten hebben. Een detachement lansiers, waarvan men de sterkte niet opgeeft, zoude geheel en al verslagen zijn bij eenen aanval op de krijgsmagt van Lopez.

De troepen van Lopez bleven zich echter verdedigen, terwijl zij naar de stoomboot Creole terugtrokken; zij scheepten zich in wanorde daarop in, van nabij vervolgd door het Spaansche stoomschip Pizarro.

Het eiland Cuba is door de Spaansche overheid in staat van blokkade verklaard en er zijn bevelen gegeven tot in-echtenis-neming van allen die middellijk of onmiddellijk aan de expeditie hebben deelgenomen.

Volgens de laatste berigten zoude het grootste gedeelte der expeditionnaire troepen genomen en naar Havana teruggebracht zijn. Bij zijne ontschepping te Savannah op het Noord-Amerikaansch grondgebied, is Lopez met zijn adjudant, de majoor Sanchez Esnaga, gevangen genomen, doch na een langdurig verhoor te hebben ondergaan weder op vrije voeten gesteld.

Eene ontzaggelijke menigte bragt Lopez in triomf terug naar zijn hôtel.

BELGIE.

Brussel, 12 juni. Toen het wetsontwerp ter verhooging van het inkomen van den President der Fransche Republiek werd aangeboden, hebben wij gezegd, dat de meerderheid, wel is waar misschien tegen wil en dank, maar als eene politieke noodzakelijkheid hetzelfde zoude aannemen. Deze uitslag wordt hoe langer zoo zekerder. De oppositie wordt minder, zelfs bij de commissie waarvan twee derden der leden daar tegen gestemd waren. Die commissie heeft dit ontwerp nog wel niet aangenomen zoo als het werd aangeboden, maar hare conclusiën komen daar veel meer nabij dan men aanvankelijk gedacht heeft, en de vergadering zal nog slechts eene enkele schrede behoeven te doen, om het met de regering ééns te zijn. Het is duidelijk, dat zij dit goed- of kwaadschiks, doen zal. Naar men verzekert, want er is nog niets officieels bekend, zal de commissie voorstellen de aanvraag tot verhooging van krediet in haar geheel aan te nemen, zonder die daardoor ook voor het vervolg van toepassing te doen zijn. Zij zal slechts voor één jaar gelden. Men zal nu ook spoedig tot een besluit moeten komen, hoe zeer ook het Bulletin de Paris het tegendeel beweert en zegt,

dat de commissie zoude besloten hebben haar rapport eerst over eene maand aan te bieden.

Overigens sluimert de politiek op dit oogenblik te Parijs, en zonder dië wet van drie millioen, zoude men geheel in de stilte verkeerren. Het jaargetijde draagt daartoe meer bij dan men denkt. De vereenigingen worden niet meer gehouden, de groote salons zijn gesloten, iedereen is naar buiten. De vergadering blijft alleen te Parijs; vele leden haken naar eene vacantie van eenige weken. Men gelooft, dat het groote moeite zal kosten hen na de stemming over de wet op de drie millioen bij een te houden, schoon eenige hoofden, vóór de vacantie, over de sedert eenigen tijd aankondigde, maar nog niet aangeboden wet op de drukpers, wenschen te doen stemmen. In alle gevallen zoude, zegt men, de stemming over dië wet het laatste werk der vergadering zijn, vóór dat zij de rust gaat nemen waarnaar zij zoo reikhalzend verlangt.

Gisteren zijn de discussiën voortgezet over de pensioen-kassen. Het belangrijkste is geweest de verwerping van de eerste paragraaf van art. 12 betreffende het beginsel der premie voor de eerste deelnemers, met 316 tegen 200 stemmen.

In den loop dezer zitting, gewijd aan een ontwerp zoo gewichtig voor de arbeidende klassen, heeft de minister van Justitie een wetsontwerp aangeboden op den onderstand in regtszaken, dat is, ten doel hebbende om het voeren van regtsgedingen door de armen gemakkelijker te maken.

Er is geen nieuws van eenig belang uit Italië. De onlusten, die te Albenga, in Piëmont waren losgebarsten, zijn geheel gedempt. Eene aanzienlijke magt, zegt de Gazette de Gènes, waakt voor de handhaving van rust en orde. De belasting op den wijn is behouden.

FRANKRIJK.

Parijs, 11 juni. De commissie, belast met het onderzoek der wet op de ligtingen des legers, heeft zich heden geconstitueerd. De heer Berryer is tot president en de heer Bocher tot secretaris benoemd.

— Men zegt, dat lord Normanby, gezant van Engeland, zeer dringende depêches van lord Palmerston heeft ontvangen, waarop hij dadelijk naar Parijs is gekomen, om eene conferentie met den President der republiek en den minister van Buitenlandsche Zaken te houden.

Men verzekert, dat lord Palmerston veel moeite aanwendt bij den President der republiek om den heer de la Hitte als minister van Buitenlandsche Zaken te doen vervangen door den heer Drouin de Lhuys. Maar men gelooft niet, dat het Fransche kabinet eenige verandering zal ondergaan, sedert dat de heer d'Hautpoul, die er vooral op aandrong om zijne portefeuille tegen het gouverneurschap van Algerië te verwisselen, er in toegestemd heeft om minister te blijven.

— Onder de redenen, welke voor de reis van den heer Thiers naar Engeland worden gegeven, behoort ook, dat de ex-Koning hem wil raadplegen over zijn testament. Ook de Koningin moet een eigenhandigen brief aan den heer Thiers geschreven hebben en men verzekert, dat deze vorstin geheel is terug gekomen van hare vroegere ingenomenheid tegen dezen staatsman.

— Op de beurs verhaalden de vrienden van den heer de Girardin, dat deze een aanzienlijk getal stemmen meer dan zijne mededingers in het departement van den Beneden-Rhijn had verkregen; tot dusver is hieromtrent nog niets stelligs te Parijs bekend.

— Gisteren heeft een vreeselijk ongeluk plaats gehad op den spoorweg van Lyon. De baron de St. James begaf zich met zijne vrouw en eene kamenier op den middagtrein, om zich naar zijne buitenplaats te begeven. In de nabijheid van Fontainebleau bespeurde men eensklaps, dat de diligence, waarin de bovengenoemde personen hadden plaats genomen, in brand stond. Op het geschreeuw der reizigers en op het gezigt der vlammen, die met schrikbarende snelheid het geheele rijtuig omhulden, deed men den trein dadelijk ophouden. Maar het was, helaas! reeds te laat. De baronnes de St. James was reeds niet meer; zij was gestikt en haar ligchaam was reeds verkoold toen het uit het rijtuig gehaald werd. De baron de St. James had op verscheidene plaatsen ernstige brandwonden ontvangen; alleen de kamenier was slechts lichtelijk gekwetst.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 12 juni. Gisteren zijn aan het spoorweg-station te Leiden de volgende plaatsbriefjes ingekomen, als: 1ste trein 898; 2de trein 2163; 3de trein 1800; 4de trein 206. Totaal 5067.

's Gravenhage, 10 juni. De minister van Financiën, als daartoe gemagtigd bij Koninklijk besluit van den 9den juni 1850 (Staatsblad no. 30), ter uitvoering van de wet van den 17den september 1849 (Staatsblad no. 46), brengt bij deze ter algemeene kennis:

1o. Dat de Nederlandsche gouden stukken van tien en vijf gouden met zondag den 23sten juni 1850 ophouden wettig betaalmiddel te zijn, doch niettemin als negotie-penningen in omloop blijven, dat is,

dat die stukken van gezegden dag af in betaling kunnen worden aangenomen na onderlinge prijsbepaling der belanghebbenden;

2o. Dat dezelve stukken bij alle betalingen aan het rijk, en op alle rijks-kantoren in betaling worden aangenomen, voor de daarop uitgedrukte oorspronkelijke waarde, tot en met den laatsten juli 1850;

3o. Dat aan alle degenen welke verlangen gouden stukken van tien en vijf gulden te verwisselen, van maandag den 17den juni 1850, tot en met zaterdag den 22sten juni 1850, tot die verwisseling op de gewone kantoren, gelegenheid zal worden gegeven bij de Nederlandsche Bank te Amsterdam, en bij de betaalmeesters in de hoofdplaatsen der provinciën en te Rotterdam; en zulks tegen muntbiljetten, daargesteld volgens de wet van den 17den september 1849 (Staatsblad no. 46), of zooveel noodig tot bijpassing, tegen zilveren Nederlandsche munten;

4o. Dat bij ongenoegzaamheid van de kassen der betaalmeesters, deze ambtenaren voor de ingetrokken gouden stukken zullen afgeven bewijzen op de Nederlandsche Bank te Amsterdam, aldaar betaalbaar op den voet onder 3o. vermeld, of wel bewijzen bij hen zelve mede in dier voege betaalbaar, vijf dagen na dato, en zulks naar keuze der belanghebbenden van de eene of andere plaats van betaling bij de inlevering der gouden stukken te doen

Rotterdam, 32 juni. Betreffende het feest, dat gisteren te Leiden werd gevierd, deelt men ons van daar het volgende mede:

Het 275jarig bestaan der Leidsche hoogeschool, werd heden op eene wijze gevierd, die zelfs de hoogst gespannen verwachting heeft overtroffen. Het anders zoo stille en statige Leiden, was reeds in den vroegen morgen bijna niet meer te herkennen. Er heerschte eene drukte en een gewoel van duizende vreemdelingen en ingezetenen, als ware de grijze stad plotseling het middenpunt van voortier geworden. Een enkele blik op de bonte, feestelijk uitgedoschte menigte en de net versierde huizen, konde echter den toeschouwer al dadelijk overtuigen, dat hij zich niet te midden van het bedrijvige gewoel eener handelsdrijvende bevolking bevond, maar dat het hier een feest gold, hetwelk de algemeene sympathie in buitengewone mate opwekte. Waarlijk, Leiden zag er schoon uit, overdekt als het was door duizende vlaggen en vaandels, die bijna uit ieder huis waren uitgestoken; overal waar men het oog liet weiden, zag men toebereidselen, om den avond door eene luisterrijke verlichting, waardig te doen zijn aan den gewichtigen dag; ieder droeg daartoe het zijne bij; geheele straten werden met aaneengeschakelde guirlandes van glazen en lampions voorzien, welke te midden der duisternis van den avond aangestoken, een overheerlijk schouwspel beloofden te zullen aanbieden. Ook dit werkte mede, om reeds des morgens de feestvreugde te verhoogen, want bij den aanblik van die vele en rijke toebereidselen, riep men elkander toen reeds in blijde verwachting toe, dat na de genoegens die de dag zoude bieden, nog andere van geheel verschillende aard later konden gesmaakt worden, en het was dan ook met een toenemend ongeduld, dat men al wandelende en dringende, den aanvang der festiviteiten verbeidde. Eindelijk was het bepaalde uur nabij; ieder zocht zoo goed mogelijk een plaatsje te verkrijgen van waar hij den gecostumeerden optocht van HH. studenten der hoogeschool konde zien; voor de opgeschoven ramen en balconen van alle huizen in de straten en grachten, en op stellaadjes voor de huizen, waar de trein moest passeren, vertoonde zich eene menigte toeschouwers, allen dicht op een gepakt. Intusschen organiseerde zich de stoet in en voor het academiegebouw en stelde zich vervolgens te ruim 5 ure in beweging.

Zoo als bekend is, leverde de trein eene voorstelling van den intogt van Frederik Hendrik in 's Hertogenbosch, in den jare 1629. Eene gedetailleerde beschrijving van denzelfden te geven is hier niet wel mogelijk; wij weten niet beter dan den belangstellende te verwijzen naar het door de boekhandelaren J. Hazenberg & Co. en J. H. Gebhard en Co. te Leiden uitgegeven en in den handel verkrijgbaar gesteld plaatwerk. Over het algemeen verdient hier echter de pracht der costume geroemd te worden, waarbij dat van Frederik Hendrik ten hoogste uitmuntte. Ook de koets waarin de studenten, voor dezen dag in prinsessen gemetamorphoseerd, waren gezeten, door zes schoon getuigde paarden getrokken, trok zeer de aandacht. Langzaam en statig vervolgde de trein zijnen weg van het academiegebouw, langs het Rapenburg westzijde, Breedestraat, Hoogewoerd, Rijnstraat, Nieuwen Rijn, Heerengracht oostzijde, Haarlemmerstraat, Turfmarkt, Oude Vest noordzijde, Bakkersteeg, Hooigracht, Nieuwen Rijn, Koornebeursbrug, Vischmarkt, Aalmarkt, Apothekersdijk, Kort-Rapenburg, Breedestraat, Steenschuur oostzijde, Ruïne zuidzijde, Rapenburg oostzijde, Breedestraat, Papengracht, Houtstraat, Doelenbrug en Doelensteeg naar den Doel. Opmerkelijk vooral was de buitengewone orde, die gedurende den geheelen optocht werd bewaard en gehandhaafd; er heeft ze fs niet de minste ongeregeldeheid bij plaats gegrepen. Hiervoor verdienen de commissarissen werkelijk allen lof.

In den Doel nam de trein eene pauze, om later bij fakkellicht nogmaals aan de menigte den schoon optocht te laten bewonderen. En toen het nu

eindelijk duister geworden was en de illuminatiën waren aangestoken, was het aloude Leiden, de grijze, in de geschiedenis zoo hoog geroemde vesting, nog moeilijker te herkennen als zulks des daags het geval was geweest: te midden dier duizende oogverblindende vreugdevuren, te midden dier jubelende volkshoopen en der algemeene met orde hand aan hand gaande feestviering, konden slechts weinige zich verbeelden zich in de Leidsche academie-stad te bevinden. De stoet van HH. studenten, die zich in de Doelen andermaal had georganiseerd, stelde zich weldra met niet minder pracht en statigheid als des morgens in beweging. De trein trok ditmaal uit de Doelensteeg langs het Rapenburg westzijde Breedestraat, Hoogewoerd, Watersteeg, Hooigracht, Bakkersteeg, Oude Vest noordzijde, Turfmarkt, Paardensteeg, Kort-Rapenburg, Breedestraat, en Rapenburg oostzijde, naar het academiegebouw, alwaar hij werd ontbonden.

Lang duurde de feestvreugde nog voort, terwijl een concert op de sociëteit *Minerva*, aan hen die er toegang toe hadden, mede veel genoeg verschaft.

Hiermede was de tweede feestdag ter eere van het 275 jarig bestaan der Leidsche hoogeschool besloten, voor welks luister, jaarlijk hulde toegebracht behoort te worden, en aan de heeren studenten en aan de Leidsche burgerij, die onderling wedijverden, om alles zoo schoon en ordelijk mogelijk te doen zijn. — Nu zullen nog andere festiviteiten volgen. Zoo wordt heden ten 12 ure in de tuinen van *Zomerzorg* eene *matinée musicale* gehouden, gegeven door het studenten-concert *Sempre Crescendo*. Heden namiddag zal er een diner plaats hebben in de nieuwgebouwde zaal der reunie, van de deelnemers aan de reunie van oud-studenten van 1840 — 1846. Morgen (donderdag) avond zal aan het koffijhuis *de Vink* door de sociëteit *Minerva* een vauxhal en vuurwerk gegeven worden, waarbij naar men verneemt de deelnemers aan de maskerade in het door hen gedragen kostuum zullen verschijnen, terwijl eindelijk nog overmorgen (vrijdag) avond, op de sociëteit *Minerva*, een groot heeren-concert zal plaats hebben.

Utrecht, 31 juni. Men verneemt met genoegen, dat onze geachte Hooz. G. J. Mulder door Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen is benoemd tot ridder der orde van de Poolster. (U. C.)

Leiden, 32 juni. Gisteren is het vijfde Landhuishoudkundig Congres, met eene redevoering van den heer *Gevers van Endegeest* geopend, waarna de werkzaamheden aanvingen, voor dien dag bestaande in rapporten van de volgende commissiën: 1o. *Over de Statistiek van Nederland*, bij monde van den hoogleeraar *Ackersdijk*. 2o. *Over het Landbouwkundig Onderwijs*, bij monde van den heer *W. C. H. Starving*. 3o. *Over eene Geologische Kaart van ons Land*, bij monde van den hoogleeraar *J. G. S. van Breda*. 4o. *Over de Oprigting eener één Cents-Daags-Maatschappij*, bij monde van den heer *O. G. Heldring*. 5o. *Over de Houtteelt*. Het extract uit het rapport gelezen door den heer *B. W. Wittevaal*, 2de Secretaris van het Congres. 6o. *Over de Reglementen op de Hengstenkeuren*, bij monde van den heer *Bok*, van Texel. 7o. *Over het opnemen van Kapitaal voor den Landbouw, en de Hulp- en Hypotheekbanken*, bij monde van den hoogleeraar *Ackersdijk*, die het ontworpen plan tot eene hypotheekbank voor geheel Nederland, te Utrecht op te rigten, toelicht. Het congres telde op den eersten dag der bijeenkomst ruim 300 leden. Het volgende Congres (1851) zal te Goes worden gehouden.

Leiden, 33 juni. Tot leden van het bestuur van het zesde Landhuishoudkundig Congres, dat in 1851 te Goes zal bijeenkomen, zijn benoemd de volgende heeren: president mr. *J. C. van der Meer Mohr*, burgemeester der stad Goes, oud lid van de Dubbele Kamer der Staten-Generaal; vice president, *Iman G. J. van den Bosch*, landhuishoudkundige en burgemeester van Wilhelminadorp; eerste secretaris, mr. *M. P. Blaauwen*, advocaat te Goes en lid der Provinciale Staten van Zeeland; tweede secretaris, mr. *Jan van der Bilt*, griffier van het kantongeregte te Heinkenszand; eerste penningmeester, de heer *J. Franssen van de Putte*, grondeigenaar te Goes; tweede penningmeester, *Adriaan Kakebeke*, grondeigenaar te Krabbendijke.

In de weede zitting van het Landhuishoudkundig Congres, waarin die benoeming heeft plaats gehad, zijn de volgende onderwerpen ter tafel geweest: 1o. De ontveeningen en de turf-accijns als bezwaar daartegen, waarover een rapport is ingediend, door de te dier zake benoemde commissie. 2o. De inpoldering der Lauwerzee en van een gedeelte van den Dollart. 3o. Het benoemen van een inspecteur voor den landbouw, waarover de heer *Sloet tot Oldhuis* het woord voerde. 4o. Het leveren van een plan eener landhuishoudkundige Flora voor Nederland, over welk punt het uittreksel van een door den heer prof. *F. A. W. Miquel*, lid der commissie, ingediend, zeer uitgewerkt rapport werd gelezen, en de heeren *Sloet tot Oldhuis* en prof. *W. H. de Friese* belangrijke mededeelingen deden. 5o. Het doen van vergelijkende weerkundige waarnemingen, met betrekking tot den land en tuinbouw. Aangaande dit onderwerp werd eene missive van professor *Buijs Balot* gelezen. Het belangrijke punt, dat de meeste en zeer gewichtige discussiën uitlokte, was het beramen van maatregelen, die het meest geschikt voorkomen om ter betengeling der longziekte van het rundvee te worden genomen. Van de vier ingekomen rapporten, zijnde van

de heeren *Martini van Geffen*, baron van *Ittersum*, prof. *Numan* en den vecarts *Jennes*, werden door den secretaris uittreksels ten gehoor der vergadering gebracht, terwijl bovendien een gedrukt adres betreffende dit punt aan de leden was rondgedeeld. Onder hen, die over dit onderwerp als sprekers optraden, behooren voornamelijk de heeren *Martini van Geffen*, *d'Abbing van Giessenburg*, prof. *Ackersdijk*, de vecartsen *Hengeveld* en *van Dam*, voorts de heeren *van Veersen*, prof. *van der Boon Mesch*, *Sloet tot Oldhuis*, mr. *Bok* en de voorzitter jhr. *Gevers van Endegeest*, genoemd te worden. De slotsom der beraadslagingen was het besluit, een krachtig adres en aan Z. M. den Koning en aan de beide Kamers der Staten-Generaal in te zenden, om die zaak ernstig ter harte te nemen, en bij dit adres, als bijlage over te leggen, alle tot het ontwerp betrekkelijke stukken, benevens een verslag der gehouden beraadslaging. (Hand.)

STATEN-GENERAAL. TWEDE KAMER.

Zitting van woensdag, 32 juni.

De beraadslagingen over de kieswet worden voortgezet. Aan de orde zijn die over art. 3. — De heer *van Hall* wenscht tusschen het aangenomen art. 2 en art. 3 een ander artikel geplaatst te hebben. Hij erbidigt het gisteren genomen besluit, doch daaruit resulteert, dat er een verschil tusschen hem en den minister bestaat, nopens het denkbeeld, aan het sluiten der kiezerslijsten te geven. Spreker vrees dat, aan de uitlegging door den minister gegeven, vele bezwaren verbonden zijn, waardoor het regt van reclame illusoir zou worden. Hij wil twee sluitingen, eene definitief en eene voorloopig, hij stelt dien overeenkomstig voor, tusschen beide artikelen, het volgende nieuwe te plaatsen:

»De sluiting der kiezerslijsten, in het vorige art. bedoeld, wordt gerekend dan plaats te hebben, wanneer die lijsten door den Voorzitter en met de dagelijkse leiding van zaken belaste leden van den gemeenteraad, zijn vastgesteld, om, ingevolge art. 10, aangeplakt te worden.

Hierdoor verkrijgt men eene voorloopige sluiting, terwijl al het overige, door den minister aangevoerd, in zijn geheel blijft bij art. 31.

De heer *de Fremery*, ziet in dit amendement eene verkorting van het regt van hem, die reclameert.

Z. Exc. de minister van Binnenlandsche Zaken, vindt het in het stelsel der wet eenvoudiger eene enkele, dan twee sluitingen te doen plaats hebben. De tusschenruimte van zes weken tusschen de voorloopige en bepaalde sluiting is ook niet wenschelijk.

Nadat de heeren *van Hall* en *de Fremery* nog nader op hunne meening waren terug gekomen, doet de heer *v. Heemstra* eene motie van orde. Hij is oppervlakkig niet tegen het door den heer *van Hall* gedane voorstel, doch hij gelooft dat het nog al van belang is, en dat men het nog niet in de onderdeelen kan beoordeelen, vóór dat het op onderscheidene volgende artt. zal zijn toegepast. Hij stelt dus voor, de verdere behandeling van het voorstel aan te houden tot na de beraadslagingen over art. 36.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft daar op zich zelve niet tegen, maar vrees dat dergelijke behandeling tot verwarring en oponthoud zal aanleiding geven.

Met 43 tegen 16 stemmen wordt besloten, de discussiën over het voorstel van den heer *v. Hall* te vervolgen. Niemand daarover echter meer het woord vragende wordt het in hoofdlijke omvraag gebracht, en met 54 tegen 4 stemmen verworpen. Voor de heeren: *van Doorn*, *van Naamen*, *van Hall* en *Verweij-Mejan*.

Alsnu komt art. 3 in behandeling. Het luidt aldus: »De man wordt geacht te betalen den aanslag zijner vrouw in de directe belastingen, de vader dien zijner minderjarige kinderen, wegens de goederen, waarvan hij het vruchtgenot heeft.»

De heer *Verweij-Mejan* doet opmerken, dat de census, hetzij als bewijs van politieke mondigheid, hetzij als waarborg voor de orde en rust, eene persoonlijke hoedanigheid is. De regel is, dat men zelf betaalt. Nu maakt men eene uitzondering ten behoeve van den man, ten opzichte van de vrouw; ten behoeve van den vader, ten opzichte van de kinderen, voor zoo verre hij het vruchtgebruik heeft. Dit is voor den man aan te nemen, voor zoo verre er wettige gemeenschap van goederen bestaat, maar niet bij huwelijksche voorwaarden, als de vrouw voor zich het beheer kan voorbehouden hebben, en vooral bij scheiding van goederen. Spreker gelooft dus, dat de uitzondering alleen toepasselijk zou moeten gemaakt worden, bij de wettige gemeenschap van goederen.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft geen hoofdbeletsel tegen die invoeging, maar bij ons (met afwijking van Frankrijk en België) is de wettige gemeenschap de gewone toestand. Van die veronderstelling is de voordragt uitgegaan.

De heer *Verweij-Mejan* stelt nu als amendement voor, achter de woorden: »de man wordt,» te voegen: »bij het bestaan der gemeenschap van goederen.» Dit amendement echter niet ondersteund wordende, wordt daaraan geen verder gevolg gegeven, en het art. wordt zonder hoofdlijke stemming goedgekeurd.

Art. 4. De bewijsmiddelen voor het bestaan van den door deze wet gevordenden aanslag zijn: het aan-

slag-biljet, een uittreksel uit de kohieren der directe belastingen."

De heer van Hall had vroeger voorgesteld het art. aldus te lezen:

"De bewijsmiddelen voor het bestaan van den door deze wet gevorderden aanslag zijn: het aanslagbiljet van de loopende dienst; een uittreksel uit de kohieren der directe belastingen; de quitantie van den ontvanger." — De heer van Hall verklaart, na het gisteren gevallen besluit, dat amendement in te trekken. Het art. wordt hierop zonder stemming goedgekeurd.

Art. 5. »Van de uitoefening van het kiesrecht zijn, behalve zij, die een of meer der in art. 1 vermelde vereischten missen, uitgesloten, die geregte afstand van hunne goederen aan hunne schuldeischers gedaan en deze niet ten volle betaald hebben."

De heer Godefroi kan zijne stem aan dit art. niet geven, zonder de minister hem inlichte nopens het motief, waarom daarin opgenomen is dat de geregtelijke afstand eene reden van uitsluiting is. De deswege in de memorie van beantwoording gegevene verklaringen bevredigen spreker niet, en komen, naar hij meent, niet overeen met de wettelijke bepalingen nopens de boedelscheiding.

De minister doet opmerken, dat die betaling niet geschiedt uit de goederen van den aangeslagen persoon. Die goederen behooren aan de schuldeischers, en kan dus niet geacht worden goedge te zijn.

De heer Godefroi wijst op art. 708 wetboek Burg. Regtsv., bepalende dat boedelafstand den eigendom aan de schuldeischers niet overdraagt.

De heer Fokker betoogt, dat zoo lang de schuldenaar niet betaald heeft, hij inderdaad geen eigenaar is, want de schuldeischer kan elk oogenblik opkomen, om den eigendom af te nemen. De bepaling is dus wenschelijk.

De minister ziet juist in art. 708 laatste gedeelte voornoemd, het bewijs van zijne stelling.

Het art. wordt zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd, evenzeer als art. 6 en 7, welke tot geene discussien aanleiding geven. Die artikelen luiden aldus:

Art. 6. »In elke gemeente worden door den voorzitter, onder medewerking der met de dagelijksche leiding van zaken belaste leden van den gemeenteraad, drie lijsten opgemaakt, de personen aanwijzende, die tot het kiezen van leden van de Tweede Kamer, van de Provinciale Staten en van den gemeenteraad bevoegd zijn."

Art. 7. »De lijsten worden opgemaakt naar aanleiding der jaarlijks vóór den vijftienden februari, aan den Voorzitter van den gemeenteraad, door de ontvangers der directe belastingen in te zenden, door hen te waarmerken opgaven; waarin elk belasting-schuldige, op hunne tot de loopende dienst behorende kohieren voorkomende, en het bedrag, waarvoor hij in elke belasting afzonderlijk is aangeslagen, wordt aangewezen. — De gemelde Voorzitter noodigt de inwoners der gemeente uit, om, zoo zij elders in de directe belastingen zijn aangeslagen, daarvan vóór den vijftienden februari te doen blijken."

Art. 8. Geeft tot eenige discussie aanleiding. Het art. luidt aldus:

»Op de lijsten wordt gebragt de naam van elk inwoner der gemeente, welke de in de kiezers gevorderde vereischten bezit en niet op de kiezerslijsten eener andere gemeente voorkomt. — Krijgslieden worden gehouden voor inwoners der gemeente waar zij in bezetting liggen."

De heer v. Doorn vreest, dat aan de militairen regten ontnomen worden. Zij zijn niet lang in eene plaats, om op de kiezerslijsten, vooral van den gemeenteraad, gesteld te worden.

De heer v. Eck vraagt wat het lot der militairen moet zijn, wanneer zij na het sluiten der kiezerslijsten in eene plaats komen?

De heer Storm v. 's Gravesande gelooft, dat de gevallen, welke men op noemt, slechts zelden zullen voorkomen.

De minister zegt, dat de wet geene keuze van domicilie kan overlaten, en men dus het gewone domicilie moet kiezen. De militairen, die na de sluiting der kiezerslijsten in eene plaats komen, staan gelijk met hen, die naar eene andere provincie verhuizen.

Het art. wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen, evenzeer als artt. 9 en 10, waarover niemand het woord vraagt. Die artikelen luiden aldus:

Art. 9. »De lijsten waarop de in den kiezer gevorderde aanslag wordt uitgedrukt, vermelden, behalve den naam, de voornamen van den kiezer, de plaats en dagteekening zijner geboorte, de dagteekening zijner naturalisatie, zoo deze heeft plaats gevonden, het bedrag, waarvoor hij in elke belasting afzonderlijk is aangeslagen, en waar de aanslag is geschiedt."

Art. 10. »De lijsten worden binnen eene maand na den in art. 7 vermelden dag door den Voorzitter en de met de dagelijksche leiding van zaken belaste leden van den gemeenteraad vastgesteld, dadelijk aangeplakt en gedurende 14 dagen aan de secretarie der gemeente voor een ieder ter inzage nedergelegd. Van dit een en ander geschiedt te gelijker tijd openbare kennisgeving."

Nopens art. 11 is door den heer Wintgens een amendement voorgesteld. Het artikel luidt als volgt:

Elk inwoner van het kiesdistrict of, zoo het verkiezing voor den raad geldt, elk ingezetene der gemeente, de in art. 1 vermelde vereischten bezittende, is bevoegd tegen de lijsten bezwaar in te dienen wanneer daarop lo. zijn naam of die van een ander, tegen de bepaling van art. 8, niet, of niet behoorlijk voorkomt, 2o. de naam van iemand, die hetzij een of meer der in de kiezers gevorderde vereischten mist of uitgesloten is, hetzij op de kiezerslijst eener andere gemeente staat, is gebragt." Nu stelt de heer Wintgens voor, de woorden: of die van een ander, in het artikel voorkomende, daaruit weg te laten. Hij vindt het ondoelmatig, dat een ander zal kunnen reclameren, dat iemand niet of niet behoorlijk op de kiezerslijst is geplaatst. Hij vindt het onraadzaam, dat eenig persoon als het ware gedwongen wordt op de kiezerslijst te worden geplaatst. Men zal op die wijze eene qualiteit erlangen die men niet begeert. Alleen hij, die kiezer wenz wil, moet op de lijst worden gebragt.

De heer Donker Curtius heeft het amendement ondersteund. Het is volstrekt niet vreemd, dat iemand, die gedurende 20 of 30 jaren in het land woont, en die er belang bij heeft, niet als Nederlander, maar als vreemdeling beschouwd te worden, zich niet tegen zijnen wil op de kiezerslijst zal zien gebragt. Hij begrijpt inderdaad niet, waarom de minister zich tegen die wijziging verklaart.

De minister van Binnenlandsche Zaken merkt op, dat het hier geen burgerlijk, maar een politiek recht geldt. De gansche burgerij heeft belang bij eene rigtige controle van de kiezerslijsten. Het betreft hier een publiek belang. Hoe ligt kan het gebeuren, dat men verzuimt, zijne regten te doen gelden. Niemand wordt gedwongen kiezer te zijn, of het kiezerschap uit te oefenen. Maar het algemeen belang vordert, dat de kiezerslijsten zoo naauwkeurig maar mogelijk, zijn. Wijders moet men niet uit het oog verliezen, dat hij, die vreemdeling is, geen kiezer kan zijn. Hij meent voorts, dat, wanneer men Nederlander is, men niet te gelijk ingezetene kan zijn van een ander rijk. Bestaat er dienaangaande eenig verschil, welnu, dan zal de gemeenteraad, na onderzoek, beslissen, of men Nederlander zij. Ontstaat daartoe een enkel bezwaar, het zal ruim opwegen tegen de bezwaren of verzuimen, die uit drukte, afwezigheid, ziekte of anderzins, kunnen voortvloeiën, en waardoor het eene onmogelijkheid wordt, de feilen, in de kiezerslijsten voorkomende, te herstellen.

De heer Schooneveld oordeelt, dat alle die quaestien eigenlijk ter zijde moeten worden gesteld, maar dat het amendement alle ondersteuning verdient. Immers ieder moet voor zich zelve zijne regten reclameren. Een ander behoeft niet te reclameren voor hetgeen hem niet aangaat.

De minister antwoordt, dat men deze zaak niet moet beschouwen als een bijzonder belang voor den ingezetene, maar als een algemeen belang. Het gaat alzo elk ingezetene aan, of de lijsten der kiezers volledig en naar waarheid zijn.

De heer Borret herinnert, dat in de eerste Belgische kieswet dergelijke bepaling, als nu wordt voorgesteld, was opgenomen, doch dat de ondervinding heeft genoopt, haar daartoe te doen verdwijnen. Die bepaling had tot groote ongelegenheden aanleiding gegeven. Velen kunnen er belang bij hebben, dat zij niet op de kiezerslijsten worden geplaatst. Over menigen misstap, in de jeugd begaan, kan de sluier des geheims verspreid zijn. Hoe ligt kan nu die sluier niet door anderen opgelicht worden. Is het dan voorzigtig, dat de wetgever daartoe de hand leene.

De heer van Nispen van Sevenaer is tegen het voorgedragen amendement gestemd. Men heeft het in Frankrijk onder de regering van Koning Lodewijk Philips, gezien, dat een groot deel der kiezers van de lijsten waren gelaten en dat men maatregelen heeft moeten nemen, onmogelijke feilen uit den weg te ruimen.

De minister van Binnenlandsche Zaken zegt ten slotte, dat hij op het onveranderd behoud van het artikel blijft aandringen. Hij voorziet niet, dat de bepaling waarvan sprake is, tot groot misbruik kan aanleiding geven. Hij acht het wenschelijk, dat de uitvoering der grondwettige bepalingen, onder de algemeene medewerking worde gesteld.

Bij stemming is het amendement van den heer Wintgens verworpen met 38 tegen 28 stemmen. Voor hebben gestemd de heeren: van Randwijck, Mutsaers, Schooneveld, Borret, Boxman, Donker Curtius, van Heiden Reinsteijn, van Doorn, van Naamen, van Hall, van Eck, Winterberg, van Walcheren, Verweij Mejan, van Heloma, Luyben, van Rijckevorsel, van Voorst, Wintgens, Groen van Prinsterer, van Zuylen van Nijvelt, de Villers de Pitte en van Goltstein.

Daarop is art. 11 onveranderd, zoo als het hierboven is medegedeeld, zonder stemming aangenomen.

Artikelen 12 en 13 zijn zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen. Zij luiden als volgt:

»Art. 12. De bezwaren worden, binnen veertien dagen na de dagteekening der in art. 10 bedoelde kennisgeving, bij verzoekschrift, door de noodige bewijsstukken gestaafd, aan den gemeenteraad ingediend.

»Art. 13. In het geval, onder no. 2 van art. 11 bedoeld, geeft de secretaris der gemeente aan den persoon, wiens weglating van de lijst wordt gevraagd binnen vier en twintig uren schriftelijk daarvan kennis. Deze kan ter secretarie inzage nemen van het verzoekschrift met bijgevoegde stukken, en zijne nederlegging schriftelijk inleveren."

Art. 14 komt in beraadslaging.

De heer Wintgens heeft voorgesteld dat art. door het volgende te vervangen:

»In de vierde week na de kennisgeving van art. 10 houdt de gemeenteraad eene of meer zittingen, waarin de, ingevolge artt. 12 en 13, ingediende verzoekschriften en wederleggingen, welke daartegen mogten zijn ingeleverd, ter tafel worden gebragt.

»De raad maakt naar aanleiding daarvan, zooda-veranderingen in de lijsten als hij bevindt te behooren.

»Deze veranderingen worden binnen drie dagen aangeplakt en ter inzage gelegd, gelijk bij art. 10 is bepaald en daarvan geschiedt gelijktijdig openbare kennisgeving."

Nadat de heer Wintgens dat amendement had toegelicht en verdedigd, heeft de minister verklaard, dat hij zich met het eerste gedeelte van hetzelfde kon vereenigen, en dat hij er alzo in toestemde, dat de woorden binnen veertien dagen, in het artikel voorkomende, zullen worden veranderd in tusschen den achtsten en veertienden dag." De overige deelen van het amendement meende hij te moeten bestrijden. Het amendement is daarop verworpen met 59 tegen 3 stemmen.

Voor hebben gestemd de heeren: Schiffer, Hengst en Wintgens.

Daarop is het art. 14 zelf, zonder hoofdelijke stemming aangenomen en luidt als volgt: »De raad beslist over de bezwaren tusschen den achtsten en veertienden dag nadat zij zijn ingediend, verbetert de lijsten zoo als hij vindt te behooren, en geeft van zijne beschikking, met redenen omkleed, terstond kennis aan de belanghebbenden.

»Eene afwijzende beschikking doet hij, ten koste van den verzoeker, door een deurwaarder aan diens persoon of woonplaats beteekenen.

»Gelijke beteekening geschiedt van eene toewijzende beschikking, in het geval onder no. 2 van art. 11 vermeld, aan hem, die van de lijst is weggenomen. Deze beteekening geschiedt ten koste van den staat, van de provincie of de gemeente, naar gelang het bezwaar tegen de kiezerslijsten voor de benoeming van leden van de Tweede Kamer, van de Provinciale Staten of van den gemeenteraad was gerigt."

Art. 15. Door den heer Wintgens wordt verklaard, dat, ten gevolge van de verwerping van het door hem voorgedragen gewijzigd art. 14, ook twee der amendementen door hem op art. 15, 1ste en 5de regel, voorgesteld, komen te vervallen, doch dat hij als amendement op dat artikel blijft aanbieden: lo. in regel 4, voor door hen, te lezen: door eenen procureur bij de regtbank toegelaten," en dien ten gevolge de laatste alinea van het artikel geheel weg te laten, en 2o. in regel 7, voor zij wonen, te lezen: de lijsten zijn opgemaakt. Hij acht het niet noodzakelijk zijn van de tusschenkomst eens procureurs ondoelmatig, daar hiervan het gevolg wezen zal, dat men zich van zaakwaarnemers zal bedienen, die minder vertrouwen kunnen opleveren.

De heer van der Linden kan zich niet met het eerste dezer amendementen niet vereenigen. Hij ziet volstrekt geene noodzakelijkheid de belanghebbenden te noodzaken zich in de zaken, die het hier geldt, van eenen procureur te bedienen.

De minister van Binnenlandsche Zaken heeft de bedenkingen tegen het eerste amendement ondersteund, doch verklaard, dat hij zich met het tweede amendement kon vereenigen.

De heer de Man heeft het amendement bestreden en zich voor het artikel verklaard. Hij meent, dat men de gevolgen, die men voorgespiegeld heeft uit het volgen der proces orde, bij dit ontwerp aangenomen, zeer overdroven heeft voorgesteld. Men verliest hier geheel uit het oog den aard van het geding, waarvan hier sprake is.

De heer Godefroi deelt geheel dat gevoelen. Het bij de voordragt aangenomen stelsel is aannemelijk en delmatig. In de schriftelijke procedure, die zal worden gevolgd, zijn groote voordeelen gelegen. De ondervinding heeft bewezen, dat uit het volgen van dusdanige soort van procedure, die ten aanzien van vele onderwerpen wordt in acht genomen, geene ongelegenheid is geboren.

De heer Donker Curtius zet zijn gevoelen nader uiteen, dat gerigt is tegen het stelsel, dat door de regering wordt voorgedragen. In elke soort van procedures moet worden gewaakt tegen alle overrijde besluiten, vooral in eene zaak als deze, waarbij zoo vele passien in het spel komen.

De heer Dullert kan niet begrijpen, dat men in de tusschenkomst van procureurs waarborgen tracht te zoeken tegen het voordragen van ongerijwde stellingen, daar art. 29 van het reglement van orde van de advokaten en procureurs aan de procureurs de verplichting oplegt, een geding voerende bij te staan. Verlangt men alzo waarborgen tegen het voordragen van zotteklap, zoo als men zich uitdrukte, men zou bij den procureur nog eenen advokaat dienen te voegen. De minister van Binnenlandsche Zaken heeft nog nader het stelsel van procederen bij het ontwerp voorgedragen, verdedigd, waarna het amendement van den heer Wintgens met 47 tegen 12 stemmen wordt verworpen. Voor hebben gestemd, de heeren: Wintgens, Slicher, Schooneveld, Fokker, Donker Curtius, van Heiden Reinsteijn, van Doorn, van Eck, Luyben, van Voorst, Leclercq en de Voorzitter.

Daarna is het artikel 15 zonder stemming aangenomen. Het luidt als volgt: Gedurende acht dagen,

te rekenen van den dag dezer beteekening, kunnen de belanghebbenden, die in het besluit van den raad niet berusten, de zaak, bij een met redenen omkleed en door hen ondertekend verzoekschrift, vergezeld van de bewijstukken en van een afschrift der beschikking van den gemeenteraad, onderwerpen aan de uitspraak der arrondissements-regtbank, binnen vier rassort de lijsten zijn opgemaakt.

»Zij zijn niet gehouden, zich van de tusschenkomst eens procureurs te bedienen.»

Ten aanzien van art. 16, is door den heer *Wintgens* wederom voorgesteld; om in regel 1, voor de gevallen, te lezen: *het geval*, en in den regel 4, na *regtbank* te lezen: *dadelijk of op de eerstvolgende teregtzitting uitspraak*. Dat amendement wordt door den minister van Binnenlandsche Zaken bestreden. Verlangt men echter een langer termijn, dan van drie dagen, zoo als in art. 16 voor de uitspraak door de regtbank is bepaald, men stelle alsdan vier dagen. — Het amendement wordt ondersteund door de heeren van *Hasselt* en *Donker Curtius*, doch bestreden door de heeren *Lotsy* en *Backer*. — De heer *Fokker* vindt uit de woorden des ministers aanleiding, om als amendement voor te dragen, den termijn voor de uitspraak te bepalen binnen acht dagen, in plaats van binnen drie dagen. — De minister bestrijdt dat amendement, daár dit eene verdubbeling is van den termijn, dien hij zou kunnen inwilligen. — Gedurende de woordenwisseling, die over deze quaestie ontstond, merkte de heer *Backer* op, dat men inderdaad zwaarigheid zocht, waar ze niet te vinden was. — Van den kant der voorstanders van het amendement werd echter opgemerkt, dat er gevallen kunnen bestaan, waarin het onmogelijk zou zijn, dat de regtbank binnen drie dagen uitspraak zou kunnen doen. — Ten slotte heeft de heer *Fokker* zijn amendement ingetrokken en is dat van den heer *Wintgens* verworpen met 41 tegen 16 stemmen. Voor hebben gestemd, de heeren: *Schiffer*, van *Heloma*, *Luijben*, van *Rijkevorsel*, van *Voorst*, *Leclercq*, *Wintgens*, *Groen van Prinsterer*, *Slicher*, *Schooneveld*, *Fokker*, *Donker Curtius*, van *Doorn*, van *Hasselt*, van *Eck* en van *Goltstein*.

Daarop is art. 16 onveranderd aangenomen. Het luidt als volgt: In de gevallen, begrepen onder no. 1 van art. 11, brengt het openbaar ministerie, binnen vijf dagen na de indiening van het verzoekschrift, zijne conclusiën ter teregtzitting uit. Daarna doet de regtbank, mede ter teregtzitting, binnen drie dagen uitspraak.»

Vervolgens is met 31 tegen 25 stemmen besloten des avonds te half acht ure de beraadslagingen voort te zetten.

Avondzitting van woensdag, 12 juni.

De discussiën over de artikelen der kieswet worden voortgezet. Zij liepen van art. 17 tot en met art. 39. Een aantal derzelve heeft tot geene discussie hoegenaamd, een ander gedeelte tot woordenwisselingen, opmerkingen, vragen, antwoorden en inlichtingen aanleiding gegeven. Sommige voorgestelde amendementen werden door den minister, als werkelijk tot verduidelijking strekkende, overgenomen, andere door hem bestreden.

Lang gerekte was onder anderen de discussie over een door den heer *Wintgens* op art. 18 voorgesteld amendement, om, aan het slot van dat artikel, hetwelk bepaalt, dat de wederpartij binnen acht dagen eene memorie van antwoord aan de regtbank kan indienen, te voegen: »welke zij aan den verzoeker gelijktijdig doet beteekenen, door wien dan, binnen gelijken termijn van acht dagen, eene aan de wederpartij beteekende memorie van repliek mag worden ingediend.» Dat amendement werd ondersteund door de heeren *Schooneveld*, van *Dam van Isselt* en *Donker Curtius*, en bestreden door de heeren *Fokker* (die echter later tot eene andere zienswijze kwam), *Verwey Mejan*, *Wichers*, *Lotsy*, van der *Linden* en den minister. De voornamige grond van bestrijding was, dat door die bijvoeging een noodelooze omslag zou worden te weeg gebragt; geeft men repliek aan de wederpartij, dan moet men ook dupliek toelaten aan de eischende partij en dat zou de procedure noodeloos verlengen. De heer van *Dam* had een bijzonderen grond tot verdediging van het amendement; als de regtsgeleerden twisten over quaestien, als welke het hier geldt, dan wordt hem gewoonlijk de zaak onduidelijker in stede van helderder; hij begrijpt er dan volstrekt niets meer van en waar dus, zoo als hier, een amendement strekt om de regten van den kiezer tegen verkorting te vrijwaren, daar ondersteunt hij zulks liever dan het te verwerpen. Het amendement werd verworpen met 45 tegen 13 stemmen.

Op art. 20 is door den minister overgenomen eene slotparagraaf, door den heer *Godefroi* voorgesteld, zoo als hierna thans luidt als volgt:

Art. 20. De uitspraak van de, ten gevolge der artikelen 17 en 18, gedane uitspraak der regtbank, kan, doch alleen in geval van schending of verkeerde toepassing der wet, gewaagd worden aan den Hoogen Raad, zoo wel door de verzoekende als door de wederpartij, al heeft deze geene memorie van antwoord aan de regtbank ingediend.

Op art. 21 neemt de minister over een amende-

ment van den heer *Wintgens*, om achter het woord *ontvouden* te lezen: »met bepaalde aanwijzing der wetsbepalingen, welke men beweert te zijn geschonden of verkeerd toegepast.»

Het amendement van den heer *Wintgens*, op art. 25, om in plaats van »doet binnen acht dagen daarna zijne uitspraak,» te lezen: »doet met den meest mogelijken spoed uitspraak,» wordt, na tegenspraak door den minister, wegens onbepaaldheid van uitdrukking, verworpen met 48 tegen 13 stemmen.

Op art. 26 wordt door den minister een amendement overgenomen van den heer *Wintgens*, houdende toevoeging van eene nieuwe zinsnede achter art. 26, hetwelk thans aldus luidt:

Art. 26. Wanneer de Hooge Raad grond vindt tot vernietiging van het vonnis der Arrondissements-Regtbank, beslist hij in hetzelfde arrest de hoofdzak, zoo als de regtbank, die het vernietigde vonnis heeft gewezen, had behooren te doen.

De overige artikelen, namelijk van 27 tot en met 38 zijn, met inachtneming van het hierboven vermelde, aangenomen.

Art. 39 geeft aanleiding tot eenige discussie. Een amendement van den heer *Lotsy* wordt door den minister van Binnenlandsche Zaken bestreden en bij hoofdelijke omvraag verworpen met 53 tegen 7 stemmen.

Het art. zelf is vervolgens zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Morgen ochtend te 11 ure voortzetting der beraadslagingen.

De Eerste Kamer der Staten-Generaal zal morgen, vrijdag den 14den dezer, des namiddags te 2 ure, bijeenkomen.

Zitting van donderdag, 13 juni.

De behandeling der kieswet is heden voortgezet en heeft geloopt van art. 40 tot en met art. 98.

Slechts enkele artikelen hebben aanleiding tot discussie gegeven, daaronder behooren vooral art. 61 en 98.

Op art. 61 is een door den minister bestreden amendement van den heer *Costerus* aangenomen met 36 tegen 30 stemmen. Het bepaalt dat stembriefjes die ondertekend zijn, van onwaarde zullen worden verklaard.

Art. 98, en de daarin voorkomende definitie van bezoldigd staatsambt en bevordering in de staatsdienst, is, — na vele discussiën en na verdedigd te zijn door den minister op grond dat hier in allen geval eene definitie moest zijn, — verworpen met 41 tegen 24 stemmen.

Morgen voortzetting der discussiën.

Advertentiën.

In 's GRAVESEGHE is op heden den 10den Junij 1850, in den ouderdom van bijna 42 jaren, ten huize van zijnen Schoonvader overleden, de Heer Mr. JOHANNES DIJKMEESTER, in leven Advokaat-Generaal bij het Provinciaal Gerechtshof van Gelderland, Echtgenoot van L. C. A. CANNEMAN.

Heden ontvingen wij op het alleronverwachts, de voor ons zoo smartelijke tijding, van het noodlottig overlijden van onzen geliefden Zoon KARREL LEONARD, Kadet aan de Koninklijke Militaire Akademie te Breda, in den ouderdom van ruim achttien jaren.

ARNHEM, den 13den Junij 1850.
W. GUERIN.
Gep. Lt. Kolonel.
A. M. GUERIN, VAN ERMEL.
Eenige kennisgeving.

Eene nieuwe BAROUCLETTE voor 9 Personen, met een lossen BOK en KNECHTSBANK, twee nieuwe VIGILANTEN; deze Rijtuigen zijn naar den laatsten smaak bewerkt; eene gebruikte TILBURY, en een dito CHAISKARRETJE voor 4 Personen op Veeren, een nieuw CHAISKARRETJE op Veeren met een TENTKAP, eene gebruikte KAPCHAIS, een nieuwe TENTWAGEN voor 12 Personen met een lossen BOK, PLANTSOEN BANKEN met ijzeren STEUNEN, en ijzeren LEDIKANTEN, voor 1 en voor 2 Personen. — Adres met franco brieven, bij J. VAN DE POEL, te Arnhem.

† † † De ondergeteekende, Curator in het
† † Faillissement van F. M. TIMMERMANS,
† Winkelier te Zevenaar, maakt bekend,
dat de RANGSCHIKKING der erkende schuldeischers in voornoemden Faillieten Boedel, door hem met de bewijzen, op heden ter Griffie der Arrondissements Regtbank alhier zijn nedergelegd, om aldaar gedurende veertien dagen te verblijven, ter inzage van een ieder.

Arnhem, den 14den Junij 1850.
De Curator voornoemd,
J. C. L. A. VAN ROSENTHAL.

TE HUUR, te Arnhem, aan den Rijn, een PAKHUIS; adres Lett. O bij den Uitgever dezer. — Brieven franco.

DE ROB

B. LAFFECTEUR,

welke alleen geauthoriseerd is, geneest radikaal en in weinig tijds, de Dauwworm (Dartres), de Kliergezwellen, de Pijnen, de Bloedvloed, Rheumatismus Syphilis, Jicht, onlangs afgekome Afloed, of welke tegen den Kopahu en de inspuitingen hardnekkig blijven; zoo ook de nieuwe en verouderde Syphilitische ziekten en welke aan het kwik, de Salseparille en het Jodure van Potassium wederstaan. Prospectus gratis. Prijs: acht en een halve frank. — Te bekomen bij de voorname Apothekers.

Algemeene Postwagen-Onderneming VAN GEND & LOOS.

Dienst Zutphen en Emmerich.

Met 15 Junij 1850, zal de Diligence van Emmerich naar Zutphen, vertrekken des morgens te 7 ure en al-

daar corresponderen met de diensten naar Overijsel, Drenthe, Groningen, & Friesland.

Van Zutphen naar Emmerich, des namiddags te 3½ ure, in verband met de Koninklijke Pruisische Snelpost en verder per Spoorwegen voor geheel Duitschland.

Te Zutphen, in de Kroon op de Markt de Heer L. BECK, Directeur.

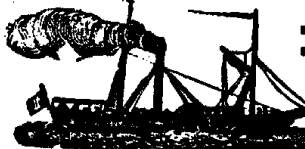
Te Arnhem, in den GOUDEN AREND, de Heer J. WOUTERS, Directeur en verder op alle de Kantoren der Onderneming.

ALGEMEENE Expeditie-Maatschappij.

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat het Vertrek der DILIGENCE naar Nijmegen, corresponderende van den 2den Trein, voortaan in plaats van des namiddags te 2 ure, des namiddags te 3½ ure, na aankomst der Zwolsche Dienst, in correspondentie met Cleve zal plaats hebben.

De Directeur,
C. VAN DER HORST.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ

Van Amsterdam naar Kampen, DAGELIJKS, 's Morgens te 6 ure.

Van Kampen naar Amsterdam, DAGELIJKS, 's Namiddags te 1½ ure.

Van Amsterdam naar Deventer en Zutphen, DIRECT Maandags, Woensdags, Donderdags en Zaturdags, 's Morgens te 6 ure.

Van Zutphen naar Deventer en Amsterdam, DIRECT Zondags, Dingsdags, Donderdags en Vrijdags, 's Morgens circa 8 ure, te Amsterdam in correspondentie met den laatste Spoortrein naar Haarlem, Leiden, 's Hage en Rotterdam.

Van Kampen naar Arnhem en Keulen, Zondags, Dingsdags en Donderdags, 's Morgens te 6 ure.

Van Arnhem naar Dusseldorf en Keulen, Zondags, Dingsdags en Donderdags, 's Avonds circa 8 ure.

Van Arnhem naar Zutphen, Deventer, Zwolle en Kampen, Maandags, Woensdags en Zaturdags des voormiddags precies te 11 ure.

Burgerlijke stand.

TIEL:

Van 4 tot en met 11 juni.

Gehuwd: R. C. Verweij met M. van Ringelestijn. — G. Andernag, met T. Maasbach. — H. de Klein, met G. W. Mulders.

Bevallen: J. Kesting, Z. — G. N. van den Heuvel, geb. de Ven, D. — E. van Rijn, geb. Jansen, Z. — A. van IJzendoorn, geb. van der Linden, Z. — B. Ligtelijn, geb. van Hattum, Z. — A. M. van den Heuvel, geb. van der Weerden, D.

Overleden: L. Braus, 8 w. — E. Dingemans, geb. met J. C. Alberti, 81 j. — H. W. Schonewald, geb. met A. Sluiter, 46 j. — J. W. den Hartog 11 w.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 14 juni 2 El 3 Palm 5 Duim; gew. 23 D. gev. 0 D.

De prijs dezer courant is f 5 in de drie maanden. Afzonderlijke nummers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00 en meer regels daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.